

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 25 september 2017

Datum GS-besluit: : 21 november 2017

Vragen nr. 84

Vragen van mevrouw **R. Alberts-Oosterbaan** (SP) over luchtkwaliteit/uitstoot Tata Steel/zeeschepen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 25 september 2017 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **R. Alberts-Oosterbaan** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 28 augustus 2017 verscheen (onder andere) in de IJmuider Courant een artikel met als kop:: "Weer ongerustheid over zwarte rook uit schoorsteen Tata Steel". Dit artikel beschreef twee incidenten die zich op 26 en 27 augustus aldaar hebben voorgedaan. Ook ontving de provincie een mail over dit onderwerp. Deze mail (plus twee bijlagen) is op de C-lijst van de commissie NLM van 18 september 2017 geplaatst onder nummer 12i. Naar aanleiding hiervan wil ik u de volgende vragen stellen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Het eerste incident deed zich voor op 26 augustus. Meetstation Velsen-Reyndersweg gaf een piek van 200 microgram per m³, wat voor Nederland de normwaarde is. Is er toen een smogalarm uitgegaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Nee. In Nederland wordt smogalarm uitgegeven door het RIVM. Dit geldt dan voor een groot gebied en is nooit gebaseerd op een overschrijding bij één meetstation. In het geval van fijn stof betreft het dan bovendien overschrijding van daggemiddelde waarden. Op 26 augustus was sprake van een kortdurende verhoging van de fijn stof concentratie. Overigens staat genoemd meetstation Velsen-Reyndersweg in een bevolkingsarme omgeving en is niet representatief voor blootstelling van de bevolking. Het is onderdeel van het provinciale luchtkwaliteitsmeetnet, bedoeld voor algemene kwaliteitsmeting.

Vraag 2:

Nu is de normwaarde voor een smogalarm in Nederland 200 microgram per m³, in België ligt deze normwaarde op 70 microgram per m³, in het Verenigd Koninkrijk op 75. Kunt u uiteenzetten waardoor, maar ook waarom deze landen verschillende normwaarden hanteren?

Antwoord 2:

Ja. Mede vanwege de verschillen is de regeling in 2016 aangepast. Ook in Nederland is de normwaarde voor een smogwaarschuwing nu 70 microgram per m³ (24 uurgemiddelde voor fijn stof PM₁₀).

Vraag 3:

Bent u het met de SP eens dat de waarschuwingen die het Longfonds afgeeft over de effecten van te hoge normwaarden niet alleen serieus dienen te worden genomen, maar dat die waarschuwingen uiteindelijk zullen moeten leiden tot verlaging van de normwaarden? Graag een toelichting.

Antwoord 3:

Nee. Een verlaging van de waarden, waarbij een smogwaarschuwing wordt gegeven, is al gebeurd. Dit is tevens verwerkt in de landelijke luchtkwaliteitsapp, hierin worden ook de gegevens van onze provinciale meetpunten meegenomen. Inwoners kunnen in deze app op lokaal niveau zien hoe de actuele luchtkwaliteit is. Hierbij wordt een handelingsperspectief gegeven. Dus ook als er geen landelijk smogalarm is, kunnen mensen – vooral bij een bekende gevoeligheid – de juiste informatie vinden.

Vraag 4:

PS heeft regelmatig te horen gekregen dat Tata Steel roetfilters heeft geplaatst. Hoe is dan de uitstoot op 27 en 28 augustus te verklaren? Bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied was de melding “ongewoon voorval” binnengekomen. Kunt u ons informeren wat er nu precies gebeurd is?

Antwoord 4:

Ja. Tata Steel plaatst inderdaad geregeld stoffilters. Die zijn meestal gekoppeld aan afzuiginstallaties in fabrieksruimtes om rookgas/emissies naar die stoffilters aan te zuigen en zo af te voeren.

Op zaterdag 26 en zondag 27 augustus is het productieproces verstoord in twee verschillende installaties, waardoor rookgassen niet via de afzuiginstallatie en stoffilters zijn afgevoerd en naar de buitenlucht zijn ontsnapt.

- Op die zaterdag is tijdens het laden van grondstoffen in de Oxystaalfabriek onverwacht zoveel rookgas ontstaan, dat de afzuiginstallatie niet in staat is geweest die hoeveelheid naar het stoffilter af te zuigen en is rookgas door het (open) dak ontsnapt.
- Op die zondag is door schade aan een van de ovens in de Kooksfabriek rookgas vrijgekomen dat niet is afgezogen naar een stoffilter. Betreffende oven is buiten gebruik gesteld voor reparatie.

vraag 5:

Ook zeeschepen die de sluis in- en uit manoeuvreren stoten heel veel roet uit. Volgens onze informatie (ILT) zijn hier geen regels voor en dus is deze vorm van uitstoot toegestaan. Is dit

juist? Zo ja, wat is daar de reden voor? Bent u van plan om u in te zetten voor het wél opstellen van regels. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Ja, dit is juist. Er zijn inderdaad (nog) geen regels voor de uitstoot van roet door zeeschepen, wel voor het zwavelgehalte van de brandstof.

De Noordzee en de Oostzee zijn zogenaamde 'Sulphur Emission Control Areas' (SECA's). Dit houdt in dat het voor schepen op deze zeeën verboden is brandstof te gebruiken met een hoger zwavelgehalte dan 0,10%. Buiten deze gebieden mag de brandstof nog 3.5% zwavel bevatten (tot 1 januari 2020, daarna naar 0,5%). Minder zwavel in de brandstof betekent minder uitstoot van zwaveldioxide (SO₂) en fijn stof (PM₁₀) naar de lucht. Dit zijn regels die op internationaal niveau worden opgesteld.

Haven Amsterdam heeft bij de informatiebijeenkomst 'Schone scheepvaart' op 1 november jl toegezegd in haar verordening een artikel op te nemen omtrent roetuitstoot, zodat zij kan optreden bij het niet optimaal afstellen van of defecten aan de scheepsmotoren. Aangezien de verordening op dit moment wordt aangepast kan dit op korte termijn gebeuren.

Ja. Daar waar de provincie wel invloed heeft, heeft zij regels opgesteld, zoals het Verbod Varend Ontgassen voor de binnenvaartschepen. Hierover wordt overleg gevoerd tussen het ministerie van I&W en PNH, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Gedeputeerde Staten hebben dit onderwerp op de IPO-agenda gezet en eerder dit jaar een oproep gedaan aan voormalig staatssecretaris Dijkstra tot steun van het provinciaal verbod en het participeren van IL en T en RWS. Inmiddels is het verbod op Varend Ontgassen in Europees verband geratificeerd en moet diensgevolge binnen twee jaar worden geïmplementeerd in onze nationale wetgeving. Met de nieuwe staatssecretaris zal het overleg over dit onderwerp worden hervat.